

Nieuwsbrief voor ouders

Onderzoek naar angst en zelfvertrouwen bij baby's

Beste ouder,

Enige tijd geleden hebt u met uw zoontje of dochtertje meegedaan aan het onderzoek naar angst en zelfvertrouwen van de Universiteit van Amsterdam. Wij willen u allereerst nogmaals hartelijk bedanken voor uw deelname aan het onderzoek 'Angst en zelfvertrouwen bij baby's'. Wij stellen het zeer op prijs dat u bereid bent geweest naar het onderzoekscentrum te komen en vragenlijsten in te vullen. Zonder de inzet van u en uw gezin zou dit onderzoek naar de ontwikkeling van angst en zelfvertrouwen bij baby's niet mogelijk zijn geweest!

Middels deze nieuwsbrief willen wij u op de hoogte stellen van de eerste resultaten van het onderzoek.

Het onderzoek in cijfers

In totaal hebben 81 gezinnen aan het onderzoek meegedaan. De ene helft van de baby's kwam met zijn/haar moeder naar het onderzoekscentrum en de andere helft met zijn/haar vader. In totaal kwamen er 40 jongetjes en 41 meisjes langs in ons Onderzoekscentrum voor Ouder en Kind. Gemiddeld waren de baby's bijna één jaar wanneer ze in ons onderzoekscentrum langskwamen. De jongste baby was net 10 maanden en de oudste baby net 15 maanden.

De taken

Tijdens het bezoek aan het Onderzoekscentrum voor Ouder en Kind werden er drie taakjes met uw kind uitgevoerd. De eerste twee taakjes waren

respectievelijk vrij spel met en zonder speelgoed. De baby's konden tijdens deze taakjes even wennen aan de nieuwe omgeving en daarnaast stelde het ons in staat te kijken naar de interactie tussen ouders en hun kind. Bij het derde taakje moest uw kind over een hoge tafel kruipen terwijl de ouder hem/haar aanmoedigde. Dit taakje wordt ook wel het 'visual cliff experiment' genoemd. Oorspronkelijk is dit experiment ontwikkeld om te bekijken of kinderen diepte kunnen zien. Al gauw kwamen onderzoekers erachter dat wanneer kinderen beginnen te kruipen, ze ook diepteperspectief ontwikkelen. De visual cliff leent zich daarnaast ook uitstekend om 'vraagkijken', ofwel 'social referencing' te onderzoeken. Als baby's met een nieuwe en onbekende situatie worden geconfronteerd, gaan ze op zoek naar informatie van een voor hen vertrouwde volwassene, vooral hun ouders. Is de situatie veilig of niet? Als een ouder zo'n nieuwe situatie met veel zelfvertrouwen tegemoet treedt, doet de baby dat waarschijnlijk ook. Ook het omgekeerde kan het geval zijn: als een ouder voorzichtig is in onbekende situaties, is de baby dat vaak ook.

De gegevens zijn verzameld, en dan?

Nadat alle baby's met hun ouder in ons onderzoekscentrum waren langsgeslagen, brak een periode van coderen aan. Dat houdt in dat we alle video-opnamen beoordelen op een aantal aspecten, bijvoorbeeld hoe lang het duurde voordat de baby naar de overkant kroop, hoe intensief de ouder het kind aanmoedigde, of de baby moest huilen enzovoort. Dit

coderen werd gedaan door masterstudenten die hun scriptie schreven over het onderzoek naar angst en zelfvertrouwen bij baby's. Eerst werden de studenten getraind zodat ze betrouwbaar zouden coderen. Daarna gingen ze zelf aan de slag, een heel precieze en tijdrovende klus!

Eerste resultaten

Inmiddels zijn we druk bezig met het analyseren van de verzamelde gegevens en kunnen we u de eerste resultaten van het onderzoek melden.

Aanmoediging van de ouder

Moeders bleken hun kind meer aan te moedigen om over de visual cliff te kruipen dan vaders. Dit bleek vooral te komen doordat moeders meer lachten dan vaders. Het aanmoedigende gedrag van moeders zorgde er echter niet voor dat de baby's sneller de overkant bereikten: de baby's kropen even snel bij moeders als bij vaders over de visual cliff. Dat moeders meer aanmoedigden lijkt logisch op basis van het feit dat vrouwen over het algemeen emotioneel expressiever zijn dan mannen.

Angst versus plezier

Baby's die angstig waren tijdens het visual cliff experiment deden er langer over om naar de overkant te kruipen. Deze baby's lieten meer vermijding zien: ze draaiden zich vaker om, kropen terug naar de ondiepe zijde van de visual cliff, of zaten lang stil. Baby's die plezier op de cliff lieten zien, bereikten daarentegen sneller de overkant.

Verband tussen angst ouder en kind

Er bleek een verband te zijn tussen de angst van de vader en de angst van de baby tijdens het visual cliff experiment. Dat wil zeggen dat wanneer baby's met angst op de visual cliff reageerden, vaders ook wat

angstiger gedrag lieten zien. Het omgekeerde kan ook het geval zijn: dat als vaders angstige signalen aan hun kind geven, dit samengaat met meer angst bij het kind. Dit verband bleek minder sterk te zijn voor moeders en hun baby. Hiermee is aangetoond dat vaders wel degelijk een belangrijke rol spelen in de ontwikkeling van angst en zelfvertrouwen van hun kind. Tot nu toe is bijna al het onderzoek naar het ontstaan en overwinnen van angst bij kinderen met moeders uitgevoerd. Ons onderzoek laat zien dat het ook belangrijk is te kijken naar de invloed van vaders.

Donatie Orange Babies

Als dank voor uw deelname aan het onderzoek 'Angst en zelfvertrouwen bij baby's' ontving u per gezin een bedrag van €10,-. U kon er ook voor kiezen dit bedrag te doneren aan Orange Babies, een stichting die als voornaamste doel heeft zwangere vrouwen met hiv en hun baby's in Afrika te helpen. Uiteindelijk hebben wij €730,- overgemaakt aan Orange Babies. Een prachtig bedrag!

Meer informatie

Mocht u naar aanleiding van deze nieuwsbrief nog vragen of opmerkingen hebben over het onderzoek, dan kunt u contact opnemen met:

Eline Möller

Tel: 020 – 525 12 59

E-mail: E.L.Moller@uva.nl

Afdeling Pedagogische Wetenschappen
Faculteit der Maatschappij- en Gedragwetenschappen
Universiteit van Amsterdam
Nieuwe Prinsengracht 130
1018 VZ Amsterdam

